

Ingediend via e-mail

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v

Den Haag, 5 augustus 2022

dossiernummer:

uw kenmerk:

telefoonnummer:

e-mail:

Betreft: amendementen bij Wetsvoorstel wijziging Wsnp

Geachte minister,

Bij brief van 23 juni 2022 heeft u de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) ter consultatie voorgelegd 'amendementen bij Wetsvoorstel wijziging Wsnp'. De NOvA voldoet graag aan uw verzoek en heeft zijn adviescommissie insolventierecht gevraagd te adviseren.

Bijgaand stuur ik u het advies van de adviescommissie. De algemene raad sluit zich aan bij de overwegingen van de adviescommissie en verzoekt u deze bij de verdere uitwerking te betrekken.

Met de meeste hoogachting,
namens de algemene raad

algemeen secretaris

bijlage: advies van de adviescommissie insolventierecht

Bezoekadres

Prinses Beatrixlaan 5
2595 AK Den Haag
Tel. 070 - 335 35 35

Postadres

Postbus 30851
2500 GW Den Haag

www.advocatenorde.nl

ADVIES

Aan:	algemene raad
Van:	wetgevingsadviescommissie insolventierecht
Datum:	4 augustus 2022
Betreft:	amendementen bij Wetsvoorstel wijziging Wsnp

Inleiding

Door middel van de consultatie amendementen bij Wetsvoorstel wijziging Wsnp (**consultatie**) wenst de wetgever meer zicht te krijgen op het nut en het effect van wijzigingen voorgesteld in een vijftal amendementen. Deze amendementen werden ingediend in de aanloop naar de plenaire behandeling in de Tweede Kamer van het Wetsvoorstel wijziging Wsnp (**Wetsvoorstel**). Daarnaast worden in de consultatie enkele vragen gesteld over twee moties die mogelijk worden ingediend. Het advies van de adviescommissie insolventierecht van de Nederlandse orde van advocaten (**adviescommissie**)¹ inzake de consultatie treft u hierna aan.

Amendementen

Het betreft hier de navolgende vijf amendementen.

- i) Een aanpassing van artikel 285, eerste lid, onderdeel f, Fw. Nu is in dit artikel bepaald dat bij het toelatingsverzoek een met redenen omklede verklaring dient te worden overgelegd waaruit blijkt dat er geen reële mogelijkheden zijn om tot “een buitengerechtelijke schuldregeling” te komen. Voorstel is om in plaats daarvan als eis te stellen dat uit de verklaring moet blijken dat er geen reële mogelijkheden zijn om tot “een oplossing voor de schulden” te komen (Amendement 1);
- ii) Schrappen van de ‘tienjaartermijn’ en toevoegen van nieuw onderdeel aan artikel 288, eerste lid, Fw, op basis waarvan de rechter een toelatingsverzoek kan afwijzen als een schuldenaar in de voorgaande drie jaar al eens is toegelaten tot de Wsnp, tenzij dit “zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard” (Amendement 2);
- iii) Verkorting van de duur van Wsnp-traject van drie naar anderhalf jaar (Amendement 3);
- iv) Wijzigen ingangsdatum Wsnp. De aanpassing beoogt het Wsnp-traject al te laten aanvangen op het moment dat een gemeente (of andere bevoegde instelling) de buitengerechtelijke schuldregeling is gestart (Amendement 4);
- v) Het beschermingsbewind beleggen bij bewindvoerders die in dienst zijn bij gemeenten (Amendement 5).

De wetgever vraagt in de consultatie of doorvoering van voornoemde wijzigingen leidt tot een meer doeltreffende en duurzame schuldoplossing. Deze vraag wordt gesteld in het licht van het Wetsvoorstel, dat beoogt de doorstroom van het gemeentelijke schuldhulpverleningstraject naar de Wsnp te verbeteren door de vereisten tot toelating voor de Wsnp op een aantal punten te versoepelen.

Over de amendementen heeft de adviescommissie onderstaande opmerkingen. Nu geen van de leden van de adviescommissie in de praktijk betrokken is bij de buitengerechtelijke en/of de gerechtelijke schuldhulpverlening zal de adviescommissie niet ingaan op de uitvoerbaarheid en

¹ De adviescommissie bestaat uit Frauke van der Beek, Marike Boersen, Karen Harmsen, Bert Jansen, Olaf Poorthuis, Robbert Jan van der Weijden en Thijs van Zanten.

haalbaarheid van de voorgestelde wijzigingen en evenmin op organisatorische en financiële gevolgen en eventueel te verwachten neveneffecten.

Amendement 1

De huidige toelatingseis (overlegging verklaring waaruit blijkt dat er geen reële mogelijkheden zijn om tot “een buitengerechtelijke schuldregeling” te komen) is totstandgekomen in een periode waarin de wetgever streng(er) wilde zijn aan de poort van de Wsnp.² Uit de rechtspraak volgt echter dat onder omstandigheden toch kan worden afgezien van een (minnelijk) aanbod aan schuldeisers, bijvoorbeeld als duidelijk is dat met een schuldeiser geen akkoord mogelijk is of als uit een brief van de advocaat van de schuldenaar blijkt dat een aanbod is gedoemd te mislukken. Gelet hierop, kan de adviescommissie het voorstel van de indieners (die als voorbeeld noemen de situatie waarin op voorhand is vast te stellen dat een Wsnp-traject de voorkeur verdient boven het eerst doen van een poging tot het vinden van een minnelijke oplossing) goed volgen. Bovendien is een minnelijk traject vaak tijdrovend terwijl het schuldenaren in ernstige financiële moeilijkheden in veel gevallen juist aan tijd ontbreekt. Een lagere drempel om in aanmerking te komen voor een Wsnp-traject kan dan uitkomst bieden.

Amendement 2

Met de voorgestelde wijziging wordt afstand genomen van het huidige geldend recht (HR 12 juni 2009, NJ 2009/269, LJN BH7357). Op basis van deze uitspraak geldt dat indien een saniet een Wsnp-traject met een schone lei heeft afgerond, daarmee een wachttijd van tien jaar begint te lopen tot een eventueel tweede Wsnp-traject. Een uitzondering op de tienjaartermijn van artikel 288 lid 2, aanhef en onder d, Fw geldt niet in een geval waarin de schuldenaar binnen de tienjaarstermijn opnieuw verzoekt om toepassing van de Wsnp en te goeder trouw is geweest bij het ontstaan of onbetaald laten van nieuwe schulden, ook al zijn deze ontstaan om redenen die de schuldenaar niet zijn toe te rekenen. Het voorstel in het amendement is om de ‘tienjaartermijn’ terug te brengen naar drie jaar en een hardheidsclausule te introduceren op basis waarvan de rechter een toelatingsverzoek kan afwijzen als een schuldenaar in de voorgaande drie jaar al eens is toegelaten tot de Wsnp, tenzij dit “zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard”. In het Wetsvoorstel wordt woordelijk dezelfde hardheidsclausule voorgesteld, maar wordt de ‘tienjaartermijn’ in stand gelaten. De adviescommissie vraagt zich af in hoeverre het verkorten van de ‘tienjaartermijn’ naar drie jaar bijdraagt aan het benodigde maatschappelijke draagvlak van de Wsnp. In dat kader is het de vraag of het wenselijk is om de wachttijd tot een eventueel tweede Wsnp-traject te verkorten van tien naar drie jaar. Zoals de adviescommissie ook al in haar advies d.d. 9 februari 2021 betreffende de internetconsultatie ‘wijziging van de Faillissementswet ter verbetering van de doorstroom van de gemeentelijke schuldhulpverlening naar de wettelijke schuldsaneringsregeling natuurlijke personen’ meldde, kan zij de keuze van de wetgever voor de introductie van de hardheidsclausule goed volgen.

Amendementen 3 en 4

Met deze beide amendementen wordt beoogd het Wsnp-traject te verkorten. Ook hier geldt dat, gezien het benodigde maatschappelijke draagvlak van de Wsnp, het de vraag is of op dit moment al tot een algemene bekorting van termijnen dient te worden overgegaan. De huidige standaardtermijn van drie jaar is immers enerzijds acceptabel voor de schuldenaar en geeft

² MvT, Kamerstukken II 2004/05 nr. 7, p. 53.

anderzijds de bewindvoerder de gelegenheid om ten behoeve van de boedel en de schuldeisers een bedrag te vergaren waarmee de schuldeisers voor een deel van hun vorderingen alsnog genoegdoening krijgen. Een al te eenvoudig verkrijgbare schone lei zou mede gezien de duur van een minnelijke schuldregeling (die eveneens drie jaar bedraagt) een aanzuigende werking van de Wsnp kunnen creëren, wat in strijd zou zijn met de doelstelling van het Wetsvoorstel. Bovendien bestaat wettelijk al de mogelijkheid om de looptijd van een Wsnp-traject te verkorten (artikel 354a Fw jo. artikel 349a Fw) en hebben rechters (via Recofa, in samenspraak met de Raad voor Rechtsbijstand/Bureau Wsnp), met het oog op rechtseenheid en -zekerheid, sinds 2015 beleid/richtlijnen met daarin opgenomen de uitgangspunten voor een beoordeling van (verzoeken tot) verkorte looptijd van een Wsnp-traject.

Amendement 5

De voorgestelde wijziging in dit amendement valt buiten de scope van de adviescommissie.

Mogelijke moties

Aangezien geen van de leden van de adviescommissie in de praktijk betrokken is bij de buitengerechtelijke en de gerechtelijke schuldhelpverlening valt de beantwoording van de vragen over de mogelijke moties (vraag 4 en 5 van de consultatie) buiten de scope van de adviescommissie.